

NAŠ UČITELJ

Isus je imao sve uvjete, koji se ko na sudjelovanju u bogoslužju traže za velikoga učitelja. On je (Mat. 28, 19, 20; Marko 16, 16; Iv. 6, 54; Luka 22, 19.).

»Koji odgoju dolazi, on je nad svima. jer koga je Bog poslao, riječi Božje govorice (Iv. 3, 31, 34). On je dandak imao znanje Božje pa nije trebao, da ga ljudi uče i ljudske škole izobrazuju.

On je bio svet i bez grijeha, a ističe: »Meni ne vjerujete, jer je istina govorim. Tko će mi od vas dokazati kakav grijeh? Ako van istinu govorim, zašto mi ne vjerujete?« (Iv. 8, 45-46). Takav je učitelj nastupio. On je svojom naukom obuhvatio cijelog čovjeka i njegove društvene odnose. I to naukom nepromjenljivom do konca svijeta.

Spasitelj je učio, koji je cilj ljudskog života i kojima se sredstvima postizava. To znači, On je učio, kako treba da se čovjek vlađa prema Bogu i prema ljudima, da postigne svoj surhunacavni i zemaljski životni cilj. On dake rješavanje svojom naukom pitanja stroga vjerska, ali i čudoredna i socijalna.

U vjerskom pogledu uči, da je Bog stvoritelj čovjeka i njegov cilj (Iv. 23, 9.). Prema tomu su svih ljudi jedna obitelj. Njihov je otac Bog, jedan u Božanstvu, a troji u osobama: Otac, Sin i Duh Sveti (Mt. 28, 19.). Taj je Otac svemogući, sveznačajući i predobor. On sve znade, sve može i sve upravlja i ravna (Mt. 6, 8, 26.). On će nas usrećiti svojom baštinom, nehom, velikim, sjajnim, vječnim kraljevstvom (Luka 11, 2.). To je kraljevstvo cilj i plaća za svako dobro, dapaće i za najmanje dobro kao što je jedna čaša vode (Marko 40.).

Spasitelj pruža i sredstva. On namalaže svijek držati zapovijedi (Mat. 19, 17.). No zapovijedi uključuju i u krepsti, koje treba vježbati, da se postigne cilj. Među krepostima je najvažnija vjera (Marko 16, 16.), a zatim najveća zapovijed: Izbjuti ka i bližnjemu (Marko 12, 30.).

Među čudočudnim krepostima su pojavljivo četiri, koje Spasitelj prepozna: prva je siromaštvo, duhovno i materijalno, otrgnuće srača od zemaljskih stvari i apostolsko siromaštvo, kad se netko paradi. Evangelijska sveća odriče i sve ostavlja (Mat. 5, 3, 19, 29.); druga je čistoća srca misilima, nakanama, željama i konačno potpuno odreknuće u bežestvu života (celibatu) (Mat. 5, 8, 28; 19, 11, 12); treća je ljubav prema bližnjemu (Mat. 5, 7) i nepristojatelj (Mat. 5, 44) i djela milosrđa; četvrta je ustrpljivost i veselje u trpijenju i progoniom. To je sve samo put i niža vrata u život, u zakon odricanja i samozataze.

Spasitelj ureduje i milosrđa sredstva. Među njima osobito preporezuje molitvu (Luka 11, 2; 18, 1.). Na nju napose potiče (Luka 11, 9.). Potiče na uporabu Sakramenata, koje je On ustanovio i propisuje ih, a isto ta-

stvenu i nerazrješivu, kao temelj ljudskoga društva (Mat. 19, 8; Marko 10, 11; Luka 16, 18.). Upozoruje na osobitu ljubav i pažnju prema djeci (Luka 9, 48, 18, 15-17), a dječi i svima dovikuje, da se većna treba pokoravati Bogu i njegovim zapovijedima nego i istim roditeljima (Mat. 10, 37). Gospodarima i slugama stavlja sebe kao primjer, da shvate svoje međusobne odnosa, jer je i On Bog postao zbog ljudi siromah i rado je drugima služio (Mat. 20, 28); a Njegova je hrana i piće bilo u tom, da vrši volju onoga, koji Ga je poslao (Iv. 4, 34). Njegov je brat i sestra i majka, koj je tako radi (Mat. 12, 50.).

Vjernici su dužni brinuti se za izdržavanje crkvenih poglavara (Luka 10, 7); moliti se za svećenike i crkvena poglavare, da dostojno vrše svoju službu (Luka 10, 2). I pokoravati se i slušati Orku i njezinu sljedeću svjetinju. Sve grjehe istinu suvinosti i rosi isti dađi s neba (Mat. 5, 45.). Svi se moraju među sobom ljubiti (Iv. 15, 17.). Ta ljubava mora biti djelotvorna (Luka 10, 10). Ona obuhvata i nepristojce (Mat. 5, 43). Tek iz istorijskog začetka svijet o ljubavi prema nepristojcu i inostranec. Oprostit će nam se dogovi, ako mi budemo opravljati (Mat. 6, 12). Za bližnjeg treba moliti (Iv. 17, 20.). Grješniku treba opominjati (Mat. 18, 15-17). Ubogima treba milostinju dijeliti (Mat. 2, 5, 40.).

Premda svatko imade pravo i slobodu ostati neozuđen, aki želi već napredak duševni i hoće da se posve posveti službi božjoj i bogoljubom životu (Mat. 19, 12), ipak Isus ističe ženidbu kao uredbu Božju, jedinu

neupredređenje (Mat. 22, 21).

Eto su temelji nauke, koju je

naš Spasitelj donio.

Mi se kršćani

njima ponosimo. Oni su naš sigurni

i nepromjenjivi putokas u svim prilikama našega života. Donio ih je

naš Učitelj.

Liturgijska mjesta

Dostojno ugođajanje može se održavati samo na posebnim mjestima, posvećenima u tu svrhu.

Gotovo sv. bogoslužni obredi vrše se crkvama. Katolička je crkva najvažnije mjesto na svijetu, jer je prav strog samoga Božja. Zato je vjera kršćanskih umjetnika već od najdavnijih vremena darovala svoj i vještinsku ukrašavanju kuće Božijih.

Glavni dio crkve je mjesto, gdje je smješten žrtvenik (oltar) i mjesto za svećenike (presbiteri). To sve nalazimo na tloži strani crkve i to je nešto po-višeno.

Žrtvenik (oltar) je najvažnije mjesto svake crkve, i mora biti tako postavljen, da vjernici mogu dobro pratiti, što se na njemu događa. Žrtvenik ima običajno tri stepenice. Oltarni stol bio je prvično iz kamena. U prvini stoljeću je maknuto ga je često grob mušenika. Na usponjenu toga mora sada svaki oltar imati u sredini kamena, u kojem su moći sv. mušenika. Kod sv. Mise mora biti žrtvenik pokrit s trimi plastičima i moraju biti užigane barem dvije svjeće, kod sv. mušenika. Mise test svjeća. Na svakom žrtveniku mora biti kriza.

Na sredini žrtvenika je Svetohraniste, gdje je pohranjena presveti oltarski Sakrament. Svetohraniste treba da je bilo iznutra počlanjeno ili urescoeno bijelom svilom. Sprejeda Svetohranista nalazi se odmah za vrata za vratstvenica ukrasna zavjesa. Pred Svetohranistem ni nad njim ne smije biti cvijeće ili kipovi svetaca. Kad je izložen presveti oltarski Sakrament, može se nad Svetohraniste na pristojelju a baldahinom.

U znak da je prisutan Isus Krist u

presvetom oltarskom Sakramantu treba da gori pred glavom žrtvenika po danu i po noći »večno svjetlo«.

Osim glavnog žrtvenika nalazi se u crkvi još nekoliko pobočnih oltara. Svaki žrtvenik je posvećen nekomu sveću ili nekoj tajni sv. vjere. Svetac, kojemu je posvećen glavni oltar, je žrtvenikom crkve.

Simbolično predstavljaju žrtvenik Isusa Krista. U presbitericu biskupske crkave je na strani evanđelja, biskupsko proštelje. U crkvama, gdje se svećenici mogu skupno časovlju, nalaze se na svakoj strani klupe, u tu svrhu postavljenih.

Presbiteri još odijeljuju od crkvene vlasti ogradićem kod kojeg se podijeljuje sv. Prictast.

U svakoj crkvi je propovijedaličica, gdje svećenik nazivačka puška Božja. Da bude bolji odječ, ima propovijedaličicu malu krov. Propovijedaličica je uređena slikama ili ikopivama sv. Evanđelista itd. Užetelja crkvenih ili prikorima iz učiteljskog rada Gospodina Isusa Krista.

Na zgodnom i vidljivom mjestu u crkvi nalaze se propovijedaličice. One imaju na bočnim stijenama prozoreće rezetkama, gdje pokajnik isporučuje svećeniku grijehe.

U svakoj župnoj crkvi je krationica, posuda, u kojoj se pohraniće krsna voda. Treba da ima poklopac i da je užetiće zatvorena, jer bi se mogla zaprati. Nad krationicom je po crkvenim propisima slika sv. Ivana Krstitelja.

Kod crkvenih vrata su postavljene ikonopisnice, posude a blagoslovljeno vodom, gdje vjernici nabesno čine znak sv. Krsta, kad uđu ili kad izlaze iz crkve. Treba da su utvrdičaste.

(Svetišta na drugoj strani.)

»Uznesena je Marija na nabo, radnja se andek, hvaljati blagoslovit Go-spoda. Aleluja.

Iz prikazanja
Mis na Veliku Gospu

Stovanje
Blagene Djevice Marije

U naše vrijeme Crkva na osobiti način poštuje Mariju, ali to stovanje nije nastalo u novije vrijeme. O dostojanstvu Marije uvjete se znalo. Istina je, da su neke pobrobnosti po svom obliku novijega vremena, ali mi znamo, da su još Sveti Oci u duši duboko poštivali i priznavali Mariju isto dostojanstvo, kao što joj priznajemo i mi. Sto više, oni i nadavljaju novije pisanje. Njihove propovijedi često su oduševljene pohvala »blagoslovljenoj mati ženama«. Tome se ne treba čuditi, budući da se Marija još u Svetom Pismu ističe kao Milosti puna.

Sveti su Oci najviše prikazivali Mariju kao novu Eva, kao onu, koja je omogućila otkupljenje cijelog ljudskog roda. Zaista je u ovoj slici nove Eva izražena sv. Marijina uvjerenost. Kao što je prva Eva bila uzrokov nade bljeđi i kašnijih i la, tako je druga Eva uzrok nade pobjedi nad zlom i naše nade u sijaju i slavnu vrijednost.

U ovoj slici Svetih Očata Mariji se iskazuju osobiti lasti, očitije se Njegova svjetlost i uvjerenja djelatnosti u spomen rasa duše.

Sve oso, što Crkva danas uči o Mariji javno, svojim su spisima isporučuju Sveti Oci, a njihova djela potječu još iz drugog stoljeća poslije Krista. Jedan od Svetih Očata sveti Metod, koji je umro po prilike 311. po K. u jednom govoru ovako pozdravlja Mariju:

»Ti si daš tijelo Gospodinu, koji je sve imao i nista nije trebao osim tijela, da bi Svemogući prema svomu namunu postao čovjek. Imam li što velikanstvenije. Imam li što uvjerenije. Kad bismo htjeli dostojno staviti Tebe, Majko Vječnoga Kralja, ne bismo dovoljno vremena ni za svaku našu pokoljenja. Ta i prorok nas uči, kako si Ti nedokudiva, kad vesi: »Večika je kuća Božja, ogroman je njen posjed, velik i bekrajnji, visok i nezmjeran.« (Bar. 3,24 i sl.). - Zaista ove proročanstve, ova istinita riječ, protjeru će se na Tvoručnu uvjerenost i velikanstvenje. Ti si jedina bila dostojna da budeš dionikom Božanstva. Jedina si Ti rodila po tijelu jedinorodnoga Sina Božjega od vječek.« (U govoru o Smrtoni i Ani).

Sv. Efrem veli: »Sveta Gospo, Majko Božja, ti jedina čista u tijelu i duši. Ti svu natkriljivaš u čistoti i djevičanstvu, Ti si jedina izabrana, kao obnovitelj svih milosti Duha Svetoga, te stoga Ti svetiliš u čistom navđivanju ije ve zborove andelova.« A Rikard od sv. Viktora ovako kliče:

»One nije bila sama svjetila, nego je i sama odavala svoju svjetlost, jer je po Njoj svjet zabilježio svjetlost Milosti. Po Njoj je ne samo svjetlost Milosti sašla na zemlju, nego i dušu na bilaženo gledaju Bogu.«

Možemo još kazati o Njoj ono, što kazao prorok Habukat: kad je učinkovito: »Velikostno Njezino pokrivenje nebo, i zemlja je puna Njezina hvale.«

— — —

POŠTUJ SVЕĆENIKA

Svećenik poljupno pripada vjeri. Svećenik podješa na prisutnost Božju. Svećenik je djeležni sv. Taina (Sakramental).

Svećenik u ime Božje opravlja grčke i sv. isporuči.

Zato: Podaci čast Isusu: u osobi svećenika, — Podaci pokraj svećenika bez podnove.

Pozdravlja svećenika: Hvatalj Isus.

Na ustručavaču se od tog — radi nikoga.

Tko vasi sluša — meni sluša,

Tko vas prezire — meni prezire (Lk. 10, 16).

Velika Gospa

Na 15. kolovoza slavimo Veliku Gospu ili dan smrća na nebo naše drage majke bl. Djevice Marije. U našim knjigama s moćnicima i kalendarima se taj dan zove: Uznesenje bl. Dj. Marije u nebo. Na taj je danime da Ona proslavljena i u nebu okrunjena kao kraljica neba i naša. To je onaj dan, za kojim je ona toliko černula poslijepodne, uskrsnuća i uzasjća Gospodinova. Kao što se svijet uvijek okreće prema svjetlu, tako se Njezin duh neprestano dizao prema Isusu u nebu: umrjeti, što prije umrleti i bili sasvim i zauvek s Isusom. Zbog toga je tako često pozecivala Maslinsku grobu, da se onđe u vrtu Getsemani moli i isplaže za Isusom.

Predaja kaže, da joj se jednoga dana ukazao anđeo Gabrijel, Donjo Živeli vješt: „Zdravo budi Marijo! Tvoja je molitva uslišana. Sat i dan Twojega rastanka sa zemljom je blizu.“ Te su riječi odjeknute veoma radosno i blaženo u Njezinu duši.

Bilo je to petnaest godina nakon smrti Isusove na Križu. Apostoli su već veoma obilno posvuda rasjavili sjećne latine Bođe. Već je desetljeće obilježeno setva i sada, potaknuti unutarnjim glasom, podoči u Jeruzalem s raznih strana. Pošli su da pristrujaju kod samirinog kreveta bl. Dj. Marije. Oni su znali veoma dobro, koliko im je savjetljatica i pomoćnica bila bl. Dj. Marija u njihovu apostolskom radu. Zato je taj rastanak bio za njih veoma blžak.

Na samirinom krevetu leži Majka Božja, preobražena lica od radoći, što će se doskora sjednjim zauvejati sa svjeticom Sinosom Kristom. Još nekako čakaju i Ona čo počivati na Srcu Isusovu u nebu. Već gleda, kako joj se približuje Njezin božanski Sin. Gleda čete svetih anđela, kako poput žudeuske dugle lebde nad njezinim smrtnim ležanjem. Čekaju čas, kad će se Njezina čista duša otkinuti od telesnog ruha. Još jednom otvoriti umruru. Majka tjesneči oči; još postiđeni luhazni pogled svratiti na svoju vjernu dječicu, apostole; još jedan, posljednji majčinski blagoslov daje i Njezinu čisti, bezgrješnoj duši poteti u carstvo vječnoga svjetlosti.

„Gidje je smrta, bl. Dj. Marija?“ Znadenio, da je umrlii Isus na Križu povjerojio svoju svetu Majku sv. Ivanu, da se za Nju brine. Reče mu: „Slinko, evo Ti Majke!“ Od loga česa, uze je Ivan u ruci. I brine se za Nju. Ali svjeće paljajuće čemuljske časove htjede svetu Majku, da sprovede uz ona mjesto, koja je Njezin Sia. Isus povjeća svojim krviju i smrću, u Jeruzalemu.

Na brdu je Sionu kućica. Blizu je dverana, u kojoj je Posljednja Venera i Isus ustanovio prevesti oltarski hramotren. U toj kućici sproveđe Marija radnje časove svoga ženskog života. Tamo je umrla. Još i danas se ono mjesto: Pobed Marijin. Od godine 1898. je to mjesto bilo u posjedu sjemackih katolika. Tamo je danas crkva Pođenja Marijina. Kraj je ne Benedictinski samostan. Redovnicima slave i spomenu smrти Marijine i prepovjedaču Njezinu slavu.

A gdje je bl. Dj. Marija pokopana? Nad se u Jeruzalemu spusti s brda Silona u dolinu i pređe potok Cedron, sasvim blizu, na cesti, koja vodi u Benjaninu, diže se prema Maxilinskoj gorici sgoromni zidni blok (pećina). U toj je pećini ugradnja crkva. U podzemlje vodili 48 mramornih stuba. I tu je grobna tumba i tama. Ipak je tame sveti mir i ugordne raspoloženje. Na desnoj je strani te pećinske crkve malo kapela. Ulazi se u nju kroz uska vrata. Samo se nalazi kameniti ljes, pokriven jedinom mramornom pličicom. Osmamostet uljanih svetiljaka vrlo akromno osvijetljuju male tamni prostor. To je grob Marijina. Tu je dake počivalo tijelo Marijino, tijelo prečiste Djevice i Bođe Majke, dok ga ne uskrisi snahna i Božja riječ Njezinu Sini.

Predaja pripovijeda, da je na smrt Marijini kašnjenje sv. Toma. Pet dana nakon pogreba konačno stiže. Živo je molio, da mu otvore grob da joj jednom vidi ljubaznu lice preveste Majke. Želje mu uslijedi. Otvorile grob. All u grobu ne nađe prevestoga Tjela Marijina. Ostade same lanzeni gršaci. Sylma bude jasno, da je Gospodin uzeo u nebo s tijelom i dušom svoju svetu Majku i okrunio je za kraljicu neba. Odonda pa da danas je ta istina telikopno prihvata i vjerovana, da se čeka jed same na njezino izričito proglašenje vjerskom istinom. Zašto tako?

APOLOGETSKI KUTAK

BOŽJA DOBROTA

Bog je dobrostiv redi če: Bog je pun ljubavi, pa tako daje nama ljudima i svima stvorcima nebrojena dobra.

Bog se dobrota očituje u stvaranju i uzdržavanju svijeta. Bog se brine za nas odinomom brigom. Od Njega nije život, zdravlje, hrana i pilo, stan i odjeli; riječi — sve. No nam treba za dušu i tijelo. „Svi čekaju na Tebe, da im dadeš hrana u svoje vrijeme. Daš ih i oni skupljaju, otvaraš ruku svoju i sve nascinješ dobrinom.“ (Psa 103, 27-28). Bog se brine ne samo za ljudi, nego i za svu drugu bića. „Promatraje — veli Spasitelj — ljudiane politike, kako rastu. Ne rade, ne predaju, a ipak vam kažem, da Salomon u svoj slavni dan bio obučen kao jedan od njih.“ (Mtz 6, 28-29).

Najviše nam je Bog dozakao svoju dobrotu time, što je jedinoga svoga Sinca na smrt, da nas grješnike odupki i s Bogom izmiri. „Tako je Bog ljubio svijet, jer je Šina svoga jedinoredonoga dao, da nijedan, koji vjeruje u Nj, ne propadne nego da ima život vječni.“ (Lv 13, 16). Isus je svoju dobrotu prema namu usporedio s dobrotnom dobroga pastira. „Ja sam pastir dobiti. Dobri pastir daje život za ovce svoje.“ (Jv 10, 11). I doista je Isus bio dobiti pastir, jer na križu u najtežim mukama polosio život svoj za nas ljudje — svoje ovce. Ljubav pak, kojom se dragovoljno ide u smrt za dobro blžnjega, tako je velika, da se od nje već ni zamisliti ne može.“ (Odgovev Njihovi nitko veće nema, da tko položi život svog za svoju privrjetstvu).

Spasitelj nam je odstrio svu puninu dobrot i njepončio Božje name prema nama, kad nas je pončio, da name je Bog predobi. Otac. Kad je Isus govorio o molitvi, rekao je Apoštolsku: „Vi se dakle ovako molite: Oče naš, koji jesi na nebesima!“ (Mtz 6, 9). Bog nam je Otac, i to predobi. Otac, zato treba da se Bog možu i punim pouzdanjem, s vjerenjem i predanjem, kako dječa nastupaju prema svom naibojnijem ocu. Števiš, Bog nam je daleko bolji, nego i najbolji; zemaljski roditelji. Roditelji naime, pa baki i naj-

bolji, još uvijek imaju u nastupu prema djeci slabosti, radi čega postaju kojput i teški djeći. A Bog je neizmjerno svesran, sama svetost, pa što god Šina, sve je najbolje i naizvrišnije. Radi toga i zove sv. Pavao Boga: „Očao milostidni Bog svaki utješa, koji nas tješi u svakoj našoj nevoljivi!“ (2 Kor 1, 3). Bog nam poručuje preko Izajje proroka: „Može li fena zaboraviti dijete svoje, da se ne smiluje na sinu tijela svoga? Iako ga ona zaboravi, ja te ipak ne ču zaboraviti.“ (Iz 49, 15). Prirodno je majci, da svoje dijete ljubi, jer je ono plod njezinog ljuđevstva, dojne naravi, kost od njezinosti kosti i krv od njezine krvi, nastavak i produženje njezine života. Na događaju se, da je ova ili ona majka ne-majka, odbaci dijete od sebe, određe ga i ne je marzi za nj. Takav je postupak zločina protiv same naravi, ali se ipak odnosi, događi jer veli: Sveti Plam: „Ostavite me otac moj i mati moje, ali me je Gospod uzeo.“ (Ps 26, 10). (T) (Gospode) ljebiš sve, što je tu, i ne mrizi nitiša od onoga, da si učinio.“ (Madr 2, 25).

Nema i ne može biti roditelja, makar kako dobiti bili svojoli dječi, a da odgojni ne bi predviđeli i od vremena na vremenu upotrijebili sad ovu sad ona kaznu. Kazne su česa manje, česa više. Sad ljkice, drugiši teže. To ovisi o prekršajima djece, da li su oni manji ili veći, išči ili teži, češći ili rijeci. Imat ćeši i kod najboljeg dječeta, kad blagost i dobrota roditelja na dalačju, ves moraju mjesto ustupiti kazni. Ali i onda, kad roditelji razborito kaznjavaju, dozaknju dječetu samo dobroti i ljubavlju.

I Gospod Bog u odgoju ljudi i naroda, unatoč svoje neizmjernome dobroti, primjenjuje kazne. Biće to, kad ljudi zlorabe Božiju dobrotu. Nije, dakle, Bog prestatu boli dobar, nego su ljudi postali zli, pa su Bog kažnjava. A kažnjava nas samo zato, da se popravimo i postanemo bolji. Čim postanemo Bogu poslušni na dječa, bit će i On nama opet dobiti i prednost.

Tada je dobro. Rukopis je leđo netaknut na stolu. Ali u duši mu se vidi njezin ljaljiva jeka halovinje slatulaca, nego jeka osornih riječi, kojima je opravio malu. U duhu je i pratio do njezinu siromasnog stanja, gdje je sigurno pričala, što joj se dogodilo. Napokon je, da joj se je tako strašna desno? Zato je jedan osoran ustup ispravio sada javu i san? Zar nije njezinsivo, da se rærdo, kada je praljna kerčka, radi petljovača rublja, smola u plenimetom, orlovskom ligiju đuće?

U tome času stao se lavjadi i naždublje dubine njegove dute glas: „Dosta je, predbacujavaju poradi male prati, jedini je orlovsak kjeti tvore dusa ovih posljednjih sati!“

Provodnja ju je počula, da uvidi strašne lađe troga veličanja Boga, jer ti si se usudio na Boga govoriti arđetin i nemilosrdnim srcem. Samo si se vidičao trojinu čitanjem, sumo si se o sebi uživao. Stoga je te toliko razljutila smetnja i izazvala bezbožnu surcovost. Tko na zemlji želi slaviti Boga, taj se mora otreći svih neraspolaženja, naduvremeni umiljenosti, taj mora poštivati tuda prava i tude ljudeko dostopovanje. Hoće li; islamski veličati i primarni Gospodina, tada mora poštivati bespomese, siromane, neugledne i paljive bili prema onima, koji ovise o tobi.“

Tako je pišem studio sam sebi, i spoznao riječi Kristove: „Ja sam Isus!“

Nigdje se ne očriva više vrijeme i nevezanje lati i sanočnije, nego u malima, krofima se želimo uspostiti Bogu, premda u duši postoji čužnja za ne-majčinim. U Šinu je onda snabdjuva? — Apostol Kubovi na to odgovara: „Kako može Kuboti Boga, kojega ne vidiš, a ne moguši brata svoga, kojega neviđeš.“ Krist je

MARTA i MARIJA

Druge sestre, Marta i Marija, pretinule su Spasitelja u svome domu. Marta je pregrinula hranu na vlastivu gospa i prigovarala joj nestri, što joj ne pomaze u postu. Ali Marija je srušila svoga Spasitelja, a to, što je On govorio, primalo je njezino srce, zaboravljajući pritom na sve druge stvari, koje bi je odvukle od Njega. Kada je, dakle, Marta zamolio Isusa, da zapovidi njezinoj sestri, nuka joj pogomene, jer ne može sama doći do sestri, odgovorio je Isus:

— Marta, brineš se i trudиш za mnogo, a samo je jedino potrebno. Marija je bolji dio odabrala, koji se njoj neće utrujeti.

Da, Marija je odabrala najveće dobro. Ona je poslušala glas svoga srca, koju je žedalo za naukom istine. Ona je znala, da joj nikto u svijetu ne će kazati ono, što je njoj govorio Šin Božki. Znala je, da su potrebna mnoge stvari, koje služe tijehu, ali su joj mnogo potrebljane stvari, koje koriste dušu i njezino vječno spasenje. Glad, tijela, začuje se branom, ali gleda dušu traži nebesku hranu, koju donosi Onaj, koji je došao na zemlju, da okupi duše i da ih privede nebeskom Ocu. Sve na svjetu prolazi, ali Njegove riječi ostaju zauvijek. Sve se na svijetu može pregroriti ili zamoliti, ali Njegovu našku ne smjemo isgubiti. Njegovo Evandjele ne možemo zamjeniti nikakvom drugom vrijeđom, koja bi mogla zaštititi ili naknaditi Njegovo mudrost i istinu.

Isus je došao u dom dviju sestara — neizmjernu sreću neizmjernom blagoslovom išas pod njihovim krovom. Isus dolazi i u našu domovinu, dok nam počaka put Života, da nam povede za sobom. Isus govoriti i nama, kamo što je govorio Marti: — „Samo je jedino potrebno, da se spasite. Slušajte moj glas, pamtite moje riječi! Izaberite božji dio, koji vam nitko u svijetu ne će i ne može utesiti.“

Slušajmo svoga Spasitelja! Prigimo nebeskoga gosta, koji kuću na naša vrata! U svijetu nema ljepeza ni veće mudrosti, nego što je mudrost Njegova nauke. Na svijetu nema veće dobrote ni ljubavi, nego što je mudrost i ljubav Šina Božjega. Izaberimo najveći poklon, kojeg možemo primiti.

Izaberimo najpotrebitije, što ćemo potrajeti preko granice ovoga života, u svijet vječnosti!

LITURGIJSKA MJESTA

(Svetišta sa 1. strane.)

Na crkvenom koru su smješteni orgulji, koji prati pjevanje pušta kod bogoslužja. Upotrebljavaju se općenito od 15. vijekja. Na crkvenom tornju su zvoneći, kojima se vjernici sazivaju, na bogoslužje. Jer su zvoni blagozlajovljivi, treba ih upotrebljavati samo u vjerske svrhe. Najstariji zvonovi potječu iz 6. i 7. vijekova. Danasni zvonići izrađuju se iz smjese od 78% bakra i 22% kositra. Jeden postolak može imati i 70kg. Dječaci, zvona jesu: vjenčac, plasti ili vrat, kapa i kruša. Unutra je srce.

Za kršćanina je sveto mjesto i groblje, gdje se sahranjaju tijela pokojnika. Prijave na groblja bili su blizu crkava. Bla je time ljepe očemane pripadnosti pokojnika ka kršćanskog općina, na osnovi učenja o crkvenom svetlosti. Za žive udove Crkve je dozvorenje poticati, da misle na smrt i da se može za pokojnoga Damasku dozvoljeno, da je grobje kod crkve radi zdravstvenih razloga. Na arendi groblja nalazi se veliki Križ i raspetaš Šinom, koji sam je na Križu privržen. Križ je krasan smrk kriščanskog ufanja u uskrusne od mrtvih, treba da se vidi i na kršćanskom groblju, nego što je na Križu privržen. Ovaj znak ufanja u uskrusne od mrtvih, treba da se vidi i na kršćanskom groblju, nego što je na Križu privržen. Svetišta i crkvene svrhe u vječnosti. Svetišta, koje guri na grob, znači, da pokojnomu sijaju vječno svjetlo, jer je Šin Kriš (Ivan 8, 12).

je preobrazio njezinskoj sposaznju Boga u Šinu istinu. Po toj istini On nude sve, U svijetu Njegova primjera sposaznju, koliko se udžbijamo od Boga našim i vrijeđanjem govorom, djelima i nemiru. Krist nasa poštovanje putem kojim je došao do služenja i veličanja Boga postane u nama Šina svaga. Po kojim čemo sposaziti važnost naših — na osnovi sličnosti prekršaja i križnih odluka.

Da se je Kriš i tisaku putu radio u Betlejem, ako se ne radi i u meni, biću neugubljen.

PODLISTAK

Slavljenje Boga

U krugu svojih prijatelja neki je pjesnik čitao svoje najnovije djelo: religiozno (nabožno) pjesme. Produbivojene je stvarala iz njegovih stihova i širila svečanog ugleda u biranom krugu. Ustred Šinjanja potuča neko božanski pojedinac na vrata. Pjesnik se namrgodi, počinjam glasom nastaviti čitanje, htijuci time pokazati, da ne želi smetati. Ipak — i po drugi puta se čulo kucanje. Srdlo je prekinuo čitanje, i pošao k vratinama. Pred vratinama je stajalo bliskođeno djevojčice. Mala je rekla, da je naručena po prijavi rabičije. „Dodi sutra!“ odrešio je rečnik kraljevskog i zadupljivog vratila, kada je došao. Rabičija je ušla, i tako je bilo dobro i zadupljivo rabiču, smola u plenimetom, orlovskom ligiju đuće?

U tomu času stao se lavjadi i naždublje dubine njegove dute glas: „Dosta je, predbacujavaju poradi male prati, jedini je orlovsak kjeti tvore dusa ovih posljednjih sati!“

Povodnja ju je počula, da uvidi strašne lađe troga veličanja Boga, jer ti si se usudio na Boga govoriti arđetin i nemilosrdnim srcem. Samo si se vidičao trojinu čitanjem, sumo si se o sebi uživao. Stoga je te toliko razljutila smetnja i izazvala bezbožnu surcovost. Tko na zemlji želi slaviti Boga, taj se mora otreći svih neraspolaženja, naduvremeni umiljenosti, taj mora poštivati tuda prava i tude ljudeko dostopovanje. Hoće li; islamski veličati i primarni Gospodina, tada mora poštivati bespomese, siromane, neugledne i paljive bili prema onima, koji ovise o tobi.“

Tako je pišem studio sam sebi, i spoznao riječi Kristove: „Ja sam Isus!“

Nigdje se ne očriva više vrijeme i nevezanje lati i sanočnije, nego u malima, krofima se želimo uspostiti Bogu, premda u duši postoji čužnja za ne-majčinim. U Šinu je onda snabdjuva? — Apostol Kubovi na to odgovara: „Kako može Kuboti Boga, kojega ne vidiš, a ne moguši brata svoga, kojega ne vidiš.“ Krist je

